

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ	ΤΕΧΝΕΣ & ΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΜΟΔΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------	-------------------	-----------	------

Το στοίχημα της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας στην Κύπρο

Η Ε.Ε. θέλει όλες οι ιστοσελίδες των δημόσιων υπηρεσιών να είναι προσβάσιμες σε χρήστες με αναπηρία μέχρι τα τέλη του 2010

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΣΚΟΡΔΙΛΗ**

Το σύνολο των δημόσιων ιστοσελίδων της Κύπρου είναι μη προσβάσιμες στους χρήστες με αναπηρία, αλλά και σε άλλες κατηγορίες χρηστών (π.χ. τους ηλικιωμένους) για τους οποίους τα τεχνικά χαρακτηριστικά των ιστοσελίδων παρουσιάζουν εμπόδια ως προς τη χρήση τους.

Διεθνής ημέρα αφιερωμένη στην προσβασιμότητα η αντιπροχθεσινή, 11 Νοεμβρίου και το παραπάνω συμπέρασμα –εύρημα που κατέγραψε κατόπιν σχετικής έρευνας η εξειδικευμένη μονάδα ηλεκτρονικής προσβασιμότητας του Τμήματος Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Αθηνών – αποκτά επικαιρία, αλλά και ξέχωρη σημασία. Πόσο μάλλον όταν ανάμεσα στις απροσπέλαστες ιστοσελίδες είναι ακόμα και αυτή του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης ΑμεΑ του Υπουργείου Εργασίας. Απροσπέλαστες είναι επίσης οι ιστοθέσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων, των Υπουργείων Υγείας και Παιδείας, του Πανεπιστημίου και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων και όλων των ΜΜΕ, έντυπων και ηλεκτρονικών.

Εκπνέει σε 45 μέρες

Η απουσία προσβασιμότητας στις πιο χαρακτηριστικές δημόσιες ιστοθέσεις (μη εξαιρουμένης της Κυβερνητικής Πύ-

λης Διαδικτύου) αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της αντίφασης μεταξύ προθέσεων και πράξεων, σε ό,τι αφορά την κατοχύρωση του δικαιώματος ισότιμης πρόσβασης των ΑμεΑ σε όλες τις όψεις της δημόσιας και κοινωνικής ζωής.

Δυο λόγια για το δικαίωμα όπως έχει τύποις κατοχυρωθεί από ευρωπαϊκά όργανα και θεσμούς τα τελευταία χρόνια: Η σύμβαση για τα δικαιώματα των ΑμεΑ του ΟΗΕ που υπογράφηκε το 2007 αναφέρει ρητά τη δέσμευση πρόσβασης στα ΑμεΑ όλων των σύγχρονων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Επίσης, η ευρωπαϊκή στρατηγική για την κοινωνία της πληροφορίας (γνωστή ως i2010) αναγνωρίζει την ηλεκτρονική προσβασιμότητα ως έναν εκ των βασικότερων θεμέλιων λίθων της. Στο πλαίσιο υλοποίησης της παραπάνω στρατηγικής, η περιώνυμη Υπουργική Δήλωση της Ρήγας το 2006, έθεσε ως στόχο «όλες οι ιστοθέσεις των δημόσιων υπηρεσιών των κρατών-μελών να είναι προσβάσιμες, σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες τυποποίησης της Κοινοπραξίας του Παγκόσμιου Ιστού, μέχρι τα τέλη του 2010».

Το 2010 βαίνει στη λήξη του και παραμένουν κάμποσες ευρωπαϊκές χώρες – ανάμεσά τους και η Κύπρος – που όχι απλώς δεν έχουν εκπληρώσει τον στόχο, αλλά ούτε καν τον γνωρίζουν! Σύμφωνα με έρευνα που έγινε στα μέσα της φετινής χρονιάς, το 90% των ευρω-

παϊκών δημόσιων ιστοθέσεων δεν τηρούν τις προδιαγραφές προσβασιμότητας. Μικρή παρηγοριά, η της τάξεως του 90% πανευρωπαϊκή υστέρηση, για την 100% απροσπέλαστη πραγματικότητα του κυπριακού μικρόκοσμου...

Η διερεύνηση των λόγων υστέρησης απολήγει σε τρεις αλληλοεξαρτώμενους. Μας τους παραθέτει ο πρόεδρος του Τμήματος Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας του Πανεπιστημίου Αθηνών, καθηγητής Γιώργος Κουρουπέτρογλου. Συμπυκνωμένα έχουν ως εξής: «Υπάρχει άγνοια για την πραγματική σχέση κόστους-ωφέλειας. Η άγνοια χαρακτηρίζει και τους πτυχιούχους Πληροφορικής και γενικότερα τους τεχνικούς ανάπτυξης ιστοσελίδων, σε ό,τι αφορά τον προσβάσιμο σχεδιασμό τους. Τέλος, απουσιάζουν οι κυρωτικού χαρακτήρα νομοθετικές ρυθμίσεις που επιβάλλουν τον προσβάσιμο σχεδιασμό, δίνοντας δικαίωμα στους ανθρώπους με αναπηρία να τον αξιώσουν, ακόμα και δικαστικά αν χρειάζεται».

Διήμερο εργαστήρι

Το προϊόν της διάχυτης άγνοιας είναι το «κωμικοτραγικό» της όλης υπόθεσης υπό τον τίτλο «ηλεκτρονική προσβασιμότητα» και έγκειται στο εξαιρετικά απλό της αποκατάστασής της από τους εις βάθος γνωρίζοντες τεχνοκράτες. Δεν απαιτείται παρά διάστημα λίγων ωρών για τις απαραίτητες αξιολογήσεις (συνολική αξιολόγηση,

Απροσπέλαστες στους χρήστες με αναπηρία είναι οι ιστοσελίδες της Βουλής των Αντιπροσώπων, των Υπουργείων Υγείας και Παιδείας, του Πανεπιστημίου και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων, όλων των έντυπων και ηλεκτρονικών ΜΜΕ, ακόμα και αυτή του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης ΑμεΑ του Υπουργείου Εργασίας.

Γίνονται προσβάσιμες οι ιστοσελίδες των κυπριακών ΜΜΕ

αξιολόγηση συμμόρφωσης με τις διεθνείς οδηγίες WCAG 1.0 και WCAG 2.0, αξιολόγηση φωτεινότητας και αντίθεσης χρωμάτων, αξιολόγηση εγκυρότητας κώδικα HTML) και τις μετέπειτα παρεμβάσεις αποκατάστασης. «Η άγνοια σημαίνει παντελή έλλειψη αληθινής κουλτούρας προσβασιμότητας. Η τελευταία αντιμετωπίζεται ως μια ασαφή έννοια-στόχος, η εκπλήρωση του οποίου δεν σχετίζεται με συγκεκριμένες πράξεις και παρεμβάσεις, αλλά με την... ωρίμαση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας, εξ ου και παραπέμπεται διαρκώς στο διηνεκές», επισημαίνει χαρακτηριστικά ο Χριστός Νικολαΐδης, πρόεδρος της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών, αγγίζοντας με εξαιρετικά δγκτικό τρόπο τον πυρήνα του προβλήματος της απραξίας.

Η παραπομπή του «αυτονόητου» στο διηνεκές μοιάζει με την υποστήριξη και του Χ. Νικολαΐδη που παίρνει τέλος. Με πρωτοβουλία της εταιρείας κοινωνικών δράσεων True Respect, σε συμφωνία με την Παγκύπρια Οργάνωση Τυφλών

και με τη στήριξη της CYTA, η επιστημονική ομάδα του Εργαστηρίου Προσβασιμότητας του Πανεπιστημίου Αθηνών, με επικεφαλής τον καθηγητή Γιώργο Κουρουπέτρογλου, θα πραγματοποιήσει το διήμερο 15 και 16 Νοεμβρίου επιτόπιες παρεμβάσεις αποκατάστασης της προσβασιμότητας των ιστοσελίδων των κυπριακών ΜΜΕ, στο πλαίσιο σχετικού πολύωρου εργαστηρίου (στα κεντρικά γραφεία της CYTA).

Η εστίαση στις ιστοσελίδες των ΜΜΕ έχει να κάνει με την άποψη των διοργανωτών ότι «η αποκατάσταση της προσβασιμότητας προϋποθέτει την άρση της άγνοιας σχετικά με αυτήν και όσα μετρήσιμα και συγκεκριμένα την ορίζουν. Άρα κρίσιμο πεδίο είναι αυτό των ΜΜΕ, που πρέπει πρώτα να συνειδητοποιήσουν και κατόπιν να διοχετεύσουν το μήνυμα».

Κοινή λογική αποπνέει δίχως άλλο η παραπάνω άποψη. Όπως κοινή λογική αποπνέει και η από πλευράς της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών πρόσκληση (διά στόματος του προέδρου της) προς όλους τους υπεύθυνους και διαχειριστές των δημόσιων ιστοσελίδων «να εκμεταλλευτούν την ευκαιρία και να δώσουν το παρών τους, ώστε οι ιστοσελίδες τους να αποκτήσουν επιτέλους τις διεθνώς αναγνωρισμένες προ-

διαγραφές προσβασιμότητας» και να γίνουν ουσιαστικά προσβάσιμες σε άτομα με μειωμένη όραση.

Εξειδικευμένος οδηγός

Λίγο πριν το κλείσιμο του 2010, χρονιάς-ορόσημου από πλευράς Ε.Ε. για την αποκατάσταση της προσβασιμότητας των δημόσιων ιστοσελίδων των χωρών-μελών, μια απρόσμενη ευκαιρία προκύπτει για τον κυπριακό δημόσιο χώρο να κερδίσει το «στοίχημα» με τον ελάχιστο δυνατό κόπο.

Η ευκαιρία απευθύνεται και εξειδικευμένα/στοχευμένα στα κυπριακά ΜΜΕ, που καλούνται να λειτουργήσουν ως φίλτρα διοχέτευσης της αναγκαιότητας της στους έχοντες την ευθύνη λήψης των αποφάσεων. Προς τους ανθρώπους των ΜΜΕ, άλλωστε, απευθύνεται και εξειδικευμένος δημοσιογραφικός οδηγός που με επιμέλεια προετοίμασαν οι διοργανωτές, ώστε οι Κύπριοι δημοσιογράφοι να αποκτήσουν αν μη τι άλλο στοιχειώδη εξοικείωση με όσα διεθνώς ορίζουν την κοινωνική ατζέντα της αναπηρίας. Η κοινή λογική λέει ότι τόσο τα ΜΜΕ όσο και οι έχοντες την ευθύνη των δημόσιων ιστοσελίδων της Κύπρου δεν μπορούν να προσπεράσουν την ευκαιρία. Μένει να επιβεβαιωθεί και στην πράξη...